

Elemi algoritmusok ...és Tömbök

Képes Tamás-Zsolt
Babeş-Bolyai tudományegyetem

2023. november 18.

Bevezetés

- Egyszerű utasítások sorozata: aritmetikai, logikai és relációs
- Nincs szükség komplex adatszerkezetekre
- Az eredmény generálható és értelmezhető
- Megjelenhet egy komplexebb feladat részeként

Szabályok

- Minden feladatot részfeladatokra bontunk, ezek alprogramok
- Egy alprogram = Egy funkció
- Beolvasás/kiírás **külön funkció**
- Az alprogramok a **paramétereik** segítségével kommunikálnak

Section 2

Elemi algoritmusok

Legnagyobb Közös Osztó (GCD) Algoritmus

Adott két pozitív természetes szám, adjuk meg a két szám legnagyobb közös osztóját.

Alapötletek

- Vegyük észre, hogy ha $a > b$, akkor a és b legnagyobb közös osztója ugyanaz, mint b és $a - b$ legnagyobb közös osztója.
- Az algoritmus tovább javítható ismételt maradékos osztással...

Algoritmus 1: Legnagyobb Közös Osztó Algoritmus

Paraméterek: pozitív természetes számok a és b

Eredmény: legnagyobb közös osztó

- 1 **Amíg** $b \neq 0$ **végezd el**
  - 2   maradék $\leftarrow a \bmod b$;
  - 3 $a \leftarrow b$;
  - 4 $b \leftarrow$ maradék;
  - 5 **visszatérít** a ;
-

Szám Inverzió Algoritmus

Adott egy pozitív természetes szám, adjuk meg a fordítottját.

Alapötletek

- A 10-el való osztási maradék a szám utolsó számjegye.
- Az új számot visszafelé építsük fel.

Algoritmus 2: Szám Inverzió Algoritmus

Paraméterek: pozitív természetes szám n

Eredmény: invertált szám

```
1 ha  $n$  egyjegyű akkor  
2   | visszatérít  $n$ ;  
3 különben  
4   |  $inverz \leftarrow 0$ ;  
5   | Amíg  $n \neq 0$  végezd el  
6   |   |  $maradek \leftarrow n \bmod 10$ ;  
7   |   |  $inverz \leftarrow inverz * 10 + maradek$ ;  
8   |   |  $n \leftarrow n \div 10$ ;  
9   | visszatérít  $inverz$ ;
```

Palindrom Szám Ellenőrzés Algoritmus

Adott egy pozitív természetes szám, állapítsuk meg, hogy palindrom szám-e.

Alapötletek

- Palindrom szám - az eredeti szám megegyezik a fordítottjával
- Használjuk a fordító algoritmust
- El kell tárolni az eredeti számot, különben elvesztlődik...

Algoritmus 3: Palindrom Szám Ellenőrzés Algoritmus

Paraméterek: pozitív természetes szám n

Eredmény: igaz, ha palindrom, hamis különben

```

1 eredeti  $\leftarrow n$ ;
2 forditott  $\leftarrow 0$ ;
3 Amíg  $n \neq 0$  végezd el
4   |   maradek  $\leftarrow n \bmod 10$ ;
5   |   forditott  $\leftarrow \textit{forditott} * 10 + \textit{maradek}$ ;
6   |    $n \leftarrow n \div 10$ ;
7 ha forditott = eredeti akkor
8   |   visszatérít igaz;
9 különben
10  |   visszatérít hamis;
```

Prímtényezőkre Bontás Algoritmus

A prímtényezőkre (törzstényezőkre) bontás megadja a szám osztóit, annyiszor, ahányszor azok osszák. Pl. $12 = 2 \cdot 2 \cdot 3$

Alapötletek

- Megyünk végig az osztókon
- Addig osszuk egy számmal amíg a maradék nem 0
- Lehet menet közben is kiírni, de figyelmesen

Algoritmus 4: Prímtényezőkre Bontás Algoritmus

Paraméterek: egész szám n

Eredmény: Prímtényezőkre Bontás

```
1  $k \leftarrow 2$ ;  
2 Amíg  $n > 1$  végezd el  
3   Amíg  $n$  osztható  $k$ -val végezd el  
4      $\text{Kírás}(k)$ ;  
5      $n \leftarrow n \div k$ ;  
6    $k \leftarrow k + 1$ ;
```

Tökéletes Számok

Készítsünk egy algoritmust, amely megadja az első n tökéletes számot.

Alapötletek

- Egy szám tökéletes ha egyenlő a nála kisebb osztóinak összegével. Pl. $6 = 1 + 2 + 3$
- Nagyon sokat kell dolgozzon a program, $n > 4$ esetén már sokat kell várni a válaszra
- Próbálunk gyorsítani, az osztó négyzetét vizsgáljuk, változik ilyenkor az összegszámítás is.

Algoritmus 5: Az Első n Tökéletes Szám Algoritmus

Paraméterek: egész szám n

Eredmény: az első n tökéletes szám

```
1  $db \leftarrow 0$ ;  
2  $szam \leftarrow 2$ ;  
3 Amíg  $db < n$  végezd el  
4   ha  $Tökéletes(szam)$  akkor  
5      $Kiírás(szam)$ ;  
6      $db \leftarrow db + 1$ ;  
7    $szam \leftarrow szam + 1$ ;
```

Algoritmus 6: A Tökéletes Segédfüggvény

Paraméterek: egész szám *szam*

Eredmény: igaz, ha *szam* tökéletes szám, hamis különben

```
1 sum ← 1;  
2 osztó ← 2;  
3 Amíg  $\textit{osztó}^2 \leq \textit{szam}$  végezd el  
4   ha szam osztható osztó-val akkor  
5      $\textit{sum} \leftarrow \textit{sum} + \textit{osztó} + \textit{szam} \div \textit{osztó};$   
6    $\textit{osztó} \leftarrow \textit{osztó} + 1;$   
7 visszatérít  $\textit{sum} = \textit{szam};$ 
```

Section 3

Algoritmusok finomítása

Algoritmus lépéseinek finomítása

Eddig felírtunk kész algoritmusokat és elfogadtátok (gondolom), hogy ezek így jól vannak. Ahhoz, hogy egy algoritmus eljusson ebbe az állapotba, szükség van a lépések finomítására, soha nem egy kész elgondolással kezdjük, odáig el kell jutni.

A finomítás lépései

- Fogalmazzuk meg a feladatot, magyarul, a szöveg alapján mit értünk.
- Bontsuk fel a feladatot lehetőleg minnél kisebb **elemi feladatokra**.
- Próbáljunk gyorsítani (erről hamarosan), de **ne menjen a feladat helyességének rovására**.

Finomítás esettanulmány: Fibonacci szám-e?

Feladat: Állapítsuk meg egy adott $n > 1$ számról, hogy Fibonacci szám-e? Ha nem, bontsuk fel különböző (minimális számú) Fibonacci szám összegére.

Finomítás esettanulmány: Fibonacci szám-e?

Feladat: Állapítsuk meg egy adott $n > 1$ számról, hogy Fibonacci szám-e? Ha nem, bontsuk fel különböző (minimális számú) Fibonacci szám összegére.

- Mi az a Fibonacci szám?

Finomítás esettanulmány: Fibonacci szám-e?

Feladat: Állapítsuk meg egy adott $n > 1$ számról, hogy Fibonacci szám-e? Ha nem, bontsuk fel különböző (minimális számú) Fibonacci szám összegére.

- Mi az a Fibonacci szám?
- A Fibonacci számok egy olyan számsorozat, amely egy jól meghatározott képlet alapján épül fel. Az n -edik Fibonacci szám az egyenlő az $n - 1$ és $n - 2$ -edik számok összegével. Az első szám a 0, a második az 1.

Finomítás esettanulmány: Fibonacci szám-e?

Feladat: Állapítsuk meg egy adott $n > 1$ számról, hogy Fibonacci szám-e? Ha nem, bontsuk fel különböző (minimális számú) Fibonacci szám összegére.

- Egyszerűbb feladattal kellene kezdeni... Hogyan számolnánk ki az n -edik Fibonacci számot?

Algoritmus 7: Fibonacci Szám

Paraméterek: természetes szám n

Eredmény: az n -edik Fibonacci szám

- 1 $a \leftarrow 0; b \leftarrow 1; c \leftarrow 1;$
  - 2 **Minden $i \leftarrow 2$ -től n -ig végezd el**
  - 3 $a \leftarrow b; b \leftarrow c; c \leftarrow a + b;$
  - 4 **visszatérít $c;$**
-

Finomítás esettanulmány: Fibonacci szám-e?

Feladat: Állapítsuk meg egy adott $n > 1$ számról, hogy Fibonacci szám-e? Ha nem, bontsuk fel különböző (minimális számú) Fibonacci szám összegére.

- Kicsit nehezítve, hogyan számolnánk ki az első n Fibonacci számot?

Algoritmus 8: Az Első n Fibonacci Szám Algoritmus

Paraméterek: természetes szám n

Eredmény: az első n Fibonacci szám

```
1 ha  $n \geq 1$  akkor  
2   └ Kírás(0);  
3 ha  $n \geq 2$  akkor  
4   └ Kírás(1);  
5  $a \leftarrow 0$ ;  $b \leftarrow 1$ ;  
6 Minden  $i \leftarrow 3$  -től  $n$  -ig végezd el  
7   └  $c \leftarrow a + b$ ;  $a \leftarrow b$ ;  $b \leftarrow c$ ;  
8   └ Kírás( $c$ );
```

Finomítás esettanulmány: Fibonacci szám-e?

Feladat: Állapítsuk meg egy adott $n > 1$ számról, hogy Fibonacci szám-e? Ha nem, bontsuk fel különböző (minimális számú) Fibonacci szám összegére.

- Most már közel járunk...

Finomítás esettanulmány: Fibonacci szám-e?

Feladat: Állapítsuk meg egy adott $n > 1$ számról, hogy Fibonacci szám-e? Ha nem, bontsuk fel különböző (minimális számú) Fibonacci szám összegére.

- Most már közel járunk...
- Ez előbbi algoritmussal generáljuk a Fibonacci számokat, amíg olyat nem kapunk amelyik nagyobb vagy egyenlő az adott számnál.

Finomítás esettanulmány: Fibonacci szám-e?

Feladat: Állapítsuk meg egy adott $n > 1$ számról, hogy Fibonacci szám-e? Ha nem, bontsuk fel különböző (minimális számú) Fibonacci szám összegére.

- Most már közel járunk...
- Ez előbbi algoritmussal generáljuk a Fibonacci számokat, amíg olyat nem kapunk amelyik nagyobb vagy egyenlő az adott számnál.
- Ha a c értéke megegyezik a számunkkal akkor megvagyunk...

Finomítás esettanulmány: Fibonacci szám-e?

Feladat: Állapítsuk meg egy adott $n > 1$ számról, hogy Fibonacci szám-e? Ha nem, bontsuk fel különböző (minimális számú) Fibonacci szám összegére.

- Most már közel járunk...
- Ez előbbi algoritmussal generáljuk a Fibonacci számokat, amíg olyat nem kapunk amelyik nagyobb vagy egyenlő az adott számnál.
- Ha a c értéke megegyezik a számunkkal akkor megvagyunk...
- Ha nagyobb a számunknál akkor szükségünk van arra a Fibonacci számra, amelyik a legnagyobb úgy hogy még kisebb a számunknál. Ez a b -ben van.

Finomítás esettanulmány: Fibonacci szám-e?

Feladat: Állapítsuk meg egy adott $n > 1$ számról, hogy Fibonacci szám-e? Ha nem, bontsuk fel különböző (minimális számú) Fibonacci szám összegére.

- Most már közel járunk...
- Ez előbbi algoritmussal generáljuk a Fibonacci számokat, amíg olyat nem kapunk amelyik nagyobb vagy egyenlő az adott számnál.
- Ha a c értéke megegyezik a számunkkal akkor megvagyunk...
- Ha nagyobb a számunknál akkor szükségünk van arra a Fibonacci számra, amelyik a legnagyobb úgy hogy még kisebb a számunknál. Ez a b -ben van.
- A b értékét kivonjuk az n -ből, majd addig ismételjük az algoritmust, amíg el nem fogy az n .

Algoritmus 9: Fibonacci Számokra Bontás Algoritmus

Paraméterek: természetes szám n

```
1  $a \leftarrow 0; b \leftarrow 1; c \leftarrow 1;$   
2 Amíg  $c < n$  végezd el  
3    $a \leftarrow b; b \leftarrow c; c \leftarrow a + b;$   
4 ha  $c = n$  akkor  
5    $\text{Kírás}(\text{Fibonacci szám volt});$   
6 különben  
7    $\text{Kírás}(b); n \leftarrow n - b;$   
8   Amíg  $n > 0$  végezd el  
9     Amíg  $b > n$  végezd el  
10        $c \leftarrow b; b \leftarrow a; a \leftarrow c - b;$   
11        $\text{Kírás}(b); n \leftarrow n - b;$ 
```

Algoritmus 10: Mi ez?

Paraméterek: természetes szám n

- 1 $a \leftarrow 1; b \leftarrow 0;$
  - 2 **Minden $i \leftarrow 1$ -től n -ig végezd el**
  - 3 $b \leftarrow a + b;$
  - 4 $a \leftarrow b - a;$
  - 5 **Kírás(b);**
-

Section 4

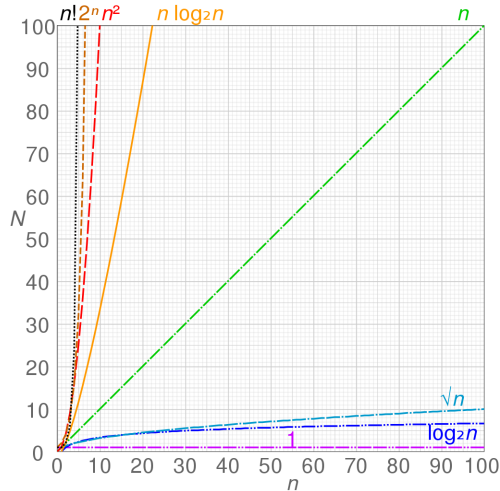
Algoritmusok Optimalizálása

Algoritmusok Optimalizálása

- Szeretnénk javítani egy kész algoritmus bonyolultságán, hogy "jobb" legyen.
- Bonyolultságról nem most fogunk beszélgetni, de röviden annyit, hogy 3 mértékről beszélhetünk: Ω , Θ , O
- Most leginkább a O -val dolgozunk, paramétere egy függvény amely függ a bemenet méretétől és amley jellegével jellemezzük az algoritmusunkat.
- lineáris, négyzetes, logaritmikus, konstans, stb...

Algoritmusok Optimalizálása

Optimalizáció esettanulmány: Gyorshatvány

Feladat: Adott $x > 0$ és $n > 6$ természetes számok, állapítsuk meg x^n -t.

- Egyszerű hatványozás ismételt szorzással...

Algoritmus 11: Hatványozás

Paraméterek: természetes számok x , n

- 1 $eredmeny \leftarrow x$;
  - 2 **Minden** $i \leftarrow 2$ -től n -ig végezd el
  - 3 $eredmeny \leftarrow eredmeny * x$;
  - 4 Kírás($eredmeny$);
-

Optimalizáció esettanulmány: Gyorshatvány

Feladat: Adott $x > 0$ és $n > 6$ természetes számok, állapítsuk meg x^n -t.

- Felfoghatjuk a kitevőt kettes számrendszerben és felírhatjuk x^n -t $(x^2)^k$ alakú számok szorzataként.
- $(x^2)^k$ -t ki lehet számolni egymás utáni négyzetreemelésekkel

Példa

$$9 = (1001)_2 \quad x^9 = x^8 * x = (x^2)^2)^2 * (x^1)$$

Algoritmus 12: Gyors Hatványozás Algoritmus

Paraméterek: egész szám x , egész kitevő n

Eredmény: x^n

```
1 ha  $n = 0$  akkor
2   visszatérít 1;
3  $eredmeny \leftarrow 1$ ;
4 Amíg  $n > 0$  végezd el
5   ha  $n$  páratlan akkor
6      $eredmeny \leftarrow eredmeny * x$ ;
7      $x \leftarrow x * x$ ;
8      $n \leftarrow n/2$ ;
9 visszatérít  $eredmeny$ ;
```

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Döntjük el n -ről, hogy prím szám-e. (1-en és önmagán kívül van-e más osztója)

Ötletek

- Fordítsuk meg a definíciót: egy szám akkor prím, ha pontosan két osztója van: 1 és önmaga
- Az algoritmus számolja meg az adott szám osztóit, elosztva ezt sorban valamennyi számmal 1-től n -ig.

Algoritmus 13: Prím1

Paraméterek: természetes szám n

- 1 $db \leftarrow 0;$
  - 2 **Minden** $osztó \leftarrow 1$ -től n -ig végezd el
  - 3   **ha** $n \bmod osztó = 0$ **akkor**
  - 4 $db \leftarrow db + 1$
  - 5 **visszatérít** $db = 2$
-

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Döntjük el n -ről, hogy prím szám-e. (1-en és önmagán kívül van-e más osztója)

Ötletek

- Túl sok osztás...

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Döntjük el n -ről, hogy prím szám-e. (1-en és önmagán kívül van-e más osztója)

Ötletek

- Túl sok osztás...
- Elég csak 2-től menni...

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Döntjük el n -ről, hogy prím szám-e. (1-en és önmagán kívül van-e más osztója)

Ötletek

- Túl sok osztás...
- Elég csak 2-től menni...
- Elég csak a szám feléig menni...

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Döntjük el n -ről, hogy prím szám-e. (1-en és önmagán kívül van-e más osztója)

Ötletek

- Túl sok osztás...
- Elég csak 2-től menni...
- Elég csak a szám feléig menni...
- ...vagy akár elég csak a szám gyökéig menni.

Algoritmus 14: Prím2

Paraméterek: természetes szám n

- 1 $prim \leftarrow igaz;$
  - 2 **Minden** $osztó \leftarrow 2$ -től $\sqrt{n}$ -ig végezd el
  - 3   **ha** $n \bmod osztó = 0$ **akkor**
  - 4 $prim \leftarrow hamis$
  - 5 **visszatérít** $prim$
-

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Döntjük el n -ről, hogy prím szám-e. (1-en és önmagán kívül van-e más osztója)

Ötletek

- Ha már találtunk egy osztót, akkor tudjuk hogy a szám nem prím, miért megyünk tovább?

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Döntjük el n -ről, hogy prím szám-e. (1-en és önmagán kívül van-e más osztója)

Ötletek

- Ha már találtunk egy osztót, akkor tudjuk hogy a szám nem prím, miért megyünk tovább?
- A szép megoldás az nem break műveletet tartalmaz, hanem egy amíg ciklust, használjuk a **prím** változót

---

Algoritmus 15: Prím3

Paraméterek: természetes szám n

```

1  $prim \leftarrow igaz;$ 
2  $osztó \leftarrow 2;$ 
3 Amíg  $prim$  és  $osztó \leq \sqrt{n}$  végezd el
4   ha  $n \bmod osztó = 0$  akkor
5      $prim \leftarrow hamis$ 
6    $osztó \leftarrow osztó + 1;$ 
7 visszatérít  $prim$ 

```

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Döntük el n -ről, hogy prím szám-e. (1-en és önmagán kívül van-e más osztója)

Ötletek

- Kettő kivételével, egy páros szám sem prím, így a páros számokat ki lehet alapból venni.

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Döntjük el n -ről, hogy prím szám-e. (1-en és önmagán kívül van-e más osztója)

Ötletek

- Kettő kivételével, egy páros szám sem prím, így a páros számokat ki lehet alapból venni.
- Az osztó sem kell akkor minden számot bejárjon, elég csak ha a páratlanokat vizsgáljuk.

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Döntjük el n -ről, hogy prím szám-e. (1-en és önmagán kívül van-e más osztója)

Ötletek

- Kettő kivételével, egy páros szám sem prím, így a páros számokat ki lehet alapból venni.
- Az osztó sem kell akkor minden számot bejárjon, elég csak ha a páratlanokat vizsgáljuk.
- Az algoritmus nem működött $n = 1$ -re, ezt is orvosoljuk.

Algoritmus 16: Prím4

Paraméterek: természetes szám n

```

1  ha  $n = 1$  akkor
2     $\lfloor$   $prim \leftarrow hamis$ 
3  különben
4    ha  $n \bmod 2 = 0$  akkor
5       $\lfloor$   $prim \leftarrow n = 2$ 
6    különben
7       $prim \leftarrow igaz; oszto \leftarrow 3;$ 
8      Amíg  $prim$  és  $oszto \leq \sqrt{n}$  végezd el
9        ha  $n \bmod oszto = 0$  akkor
10           $\lfloor$   $prim \leftarrow hamis$ 
11           $oszto \leftarrow oszto + 2;$ 
12 visszatérít  $prim$ 
```

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Új Feladat: Adjuk meg az első n prímszámot.

Ötletek

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Új Feladat: Adjuk meg az első n prímszámot.

Ötletek

- Generáljuk a számokat és vizsgáljuk, hogy prím-e.

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Új Feladat: Adjuk meg az első n prímszámot.

Ötletek

- Generáljuk a számokat és vizsgáljuk, hogy prím-e.
- Ha prím akkor eltároljuk a számot és lépünk tovább.

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Új Feladat: Adjuk meg az első n prímszámot.

Ötletek

- Generáljuk a számokat és vizsgáljuk, hogy prím-e.
- Ha prím akkor eltároljuk a számot és lépünk tovább.
- Használjuk az előző algoritmust.

Algoritmus 17: Prímek

Paraméterek: természetes szám n

```

1  $primek[1] \leftarrow 2; i \leftarrow 2;$ 
2  $k \leftarrow 3;$ 
3 Amíg  $k < n$  végezd el
4   ha  $Prim4(k)$  akkor
5      $primek[i] \leftarrow k; i \leftarrow i + 1;$ 
6    $k \leftarrow k + 2;$ 
7 visszatérít  $primek$ 
```

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Adjuk meg az első n prímszámot.

Észrevételek

- Az algoritmusunk rövidnek tűnik, de...

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Adjuk meg az első n prímszámot.

Észrevételek

- Az algoritmusunk rövidnek tűnik, de...
- ...használja a Prím4 algoritmust, tehát nagyon komplex.

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Adjuk meg az első n prímszámot.

Észrevételek

- Az algoritmusunk rövidnek tűnik, de...
- ...használja a Prím4 algoritmust, tehát nagyon komplex.
- Valahogy ki kellene használni, hogy tudjuk, hogy az összes prímre szükségünk van...

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Adjuk meg az első n prímszámot.

Ötletek

- Eratoszthenész szitája:
- Írj fel minden számot 2 és "3000" között, jegyezd meg a 2-t, mint prímszámot, majd húzz ki minden páros számot...

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Adjuk meg az első n prímszámot.

Ötletek

- Eratoszthenész szitája:
- Írj fel minden számot 2 és "3000" között, jegyezd meg a 2-t, mint prímszámot, majd húzz ki minden páros számot...
- Ezután jegyezd meg az első számot, amelyet még nem húztál ki (ez a 3-as) és húzz ki minden 3-mal osztható számot...

Optimalizáció esettanulmány: Prímek

Feladat: Adjuk meg az első n prímszámot.

Ötletek

- Eratoszthenész szitája:
- Írj fel minden számot 2 és "3000" között, jegyezd meg a 2-t, mint prímszámot, majd húzz ki minden páros számot...
- Ezután jegyezd meg az első számot, amelyet még nem húztál ki (ez a 3-as) és húzz ki minden 3-mal osztható számot...
- Ismételd amíg fel nem dolgoztál minden számot (vagy prím, vagy ki lett húzva).

Algoritmus 19: Mi ez?

Paraméterek: egész szám n

1 $x \leftarrow 0; z \leftarrow 1;$

2 **Ismételd**

3      $x \leftarrow x + 1;$

4      $z \leftarrow z + (2 * x);$

5      $z \leftarrow z + 1;$

6 **Amíg** $z \leq n;$

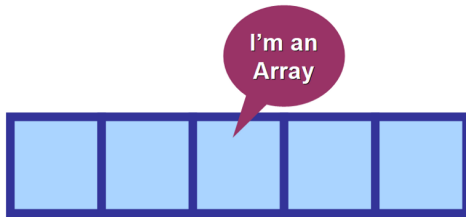
7 **visszatérít** x

Section 5

Tömbök

Tömbök bevezető

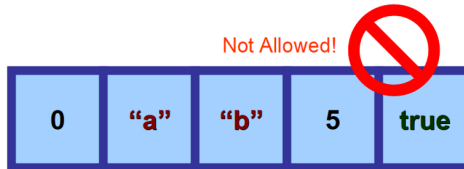
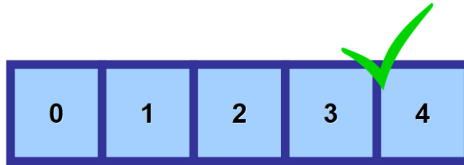
Tömbök bevezető

Egy homogén, statikus vagy dinamikus adatszerkezet, melynek elemeit konstans időben bármikor elérhetjük az indexeiken keresztül.

Magyarázat

- homogén - azonos típusu elemekből áll
- statikus - a tömb mérete (hossza) adott és nem változik a program futása alatt
- elemek konstans időben történő elérése - $O(1)$, nem különbözik attól, mint amikor egy sima szám értékét szeretnénk megtudni
- indexek - a tömb elemei sorban követik egymást, bármikor megmondható, hogy melyik pozícióban lévő elem mit tartalmaz

Tömbök típusai

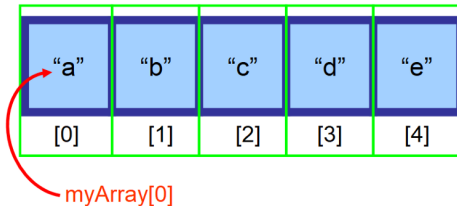

Tömbök típusa és indexelése

Magyarázat

- elemek típusa - megadja az elemek típusát
- indexek típusa - megadja az indexek típusát
- (index, elem) párok - minden indexhez egy elem tartozik
- elemeket tudunk lekérdezni és tudunk módosítani is

Tömbök indexelése

Tömbökszakasz

A **tömbszakasz** a tömb egy része, amely egymás után elhelyezkedő elemekből áll.

- Jelölés: $a[\text{bal}..\text{jobb}]$
- Elemei: $a[\text{bal}], a[\text{bal} + 1], \dots, a[\text{jobb}]$
- A tömbszakasz hossza: $\text{jobb} - \text{bal} + 1$.

Section 6

Tömbös Feladatok

Maximális Összegű Tömbökszakasz

Adott egy n egész számból álló számsorozat, amely biztosan tartalmaz legalább egy pozitív számot. Írjunk programot, amely meghatározza azt a leghosszabb tömbszakaszt, amelynek összege a lehető legnagyobb.

Példa: $n = 10$, a sorozat: 1, 2, -6, 3, 4, 5, -2, 10, -5, -6.

- Maximális összeg: 20.
- A tömbszakasz hossza: 5
- A tömbszakasz első elemének sorszáma: 4
- A tömbszakasz utolsó elemének sorszáma: 8
- A keresett tömbszakasz: 3, 4, 5, -2, 10.

Maximális Összegű Tömbökszakasz

Adott egy n egész számból álló számsorozat, amely biztosan tartalmaz legalább egy pozitív számot. Írjunk programot, amely meghatározza azt a leghosszabb tömbszakaszt, amelynek összege a lehető legnagyobb.

Ötletek

- Generálunk minden bal és jobb egész számpárt, amelyekre:
- $1 \leq bal \leq jobb \leq n$, és kiszámítjuk a megfelelő tömbszakaszok összegét. Közben, kiválasztjuk azt a tömbszakaszt, amelynek összege maximális.
- Ennek az algoritmusnak a bonyolultsága $O(n^3)$ mivel három egymásba ágyazott ciklusból áll. Ez nem jó, ezen akarunk majd javítani.

Algoritmus 20: Maximális Összegű Tömbökszakasza

Paraméterek: egész számokat tartalmazó tömb t , egész szám n

Eredmény: a legnagyobb összegű résztömb összege

```
1  $maxS \leftarrow t[1];$   
2 Minden  $bal \leftarrow 1$  -től  $n$  -ig végezd el  
3   Minden  $jobb \leftarrow bal$  -től  $n$  -ig végezd el  
4      $ossz \leftarrow 0;$   
5     Minden  $i \leftarrow bal$  -től  $jobb$  -ig végezd el  
6        $ossz \leftarrow ossz + t[i];$   
7       ha  $maxS < ossz$  akkor  
8          $maxS \leftarrow ossz;$   
9 visszatérít  $maxS;$ 
```

Maximális Összegű Tömbökszakaszc

Adott egy n egész számból álló számsorozat, amely biztosan tartalmaz legalább egy pozitív számot. Írjunk programot, amely meghatározza azt a leghosszabb tömbszakaszt, amelynek összege a lehető legnagyobb.

Ötletek

Maximális Összegű Tömbökszakasz

Adott egy n egész számból álló számsorozat, amely biztosan tartalmaz legalább egy pozitív számot. Írjunk programot, amely meghatározza azt a leghosszabb tömbszakaszt, amelynek összege a lehető legnagyobb.

Ötletek

- Észrevevessük, hogy a tömbszakasz összegét ki lehet számolni az előző tömbszakasz összegével.

Maximális Összegű Tömbökszakasz

Adott egy n egész számból álló számsorozat, amely biztosan tartalmaz legalább egy pozitív számot. Írjunk programot, amely meghatározza azt a leghosszabb tömbszakaszt, amelynek összege a lehető legnagyobb.

Ötletek

- Észrevesszük, hogy a tömbszakasz összegét ki lehet számolni az előző tömbszakasz összegével.
- Minden összeget rögtön hasonlítsuk a maximálishoz így egyből változtatunk

Maximális Összegű Tömbökszakasz

Adott egy n egész számból álló számsorozat, amely biztosan tartalmaz legalább egy pozitív számot. Írjunk programot, amely meghatározza azt a leghosszabb tömbszakaszt, amelynek összege a lehető legnagyobb.

Ötletek

- Észrevevessük, hogy a tömbszakasz összegét ki lehet számolni az előző tömbszakasz összegével.
- Minden összeget rögtön hasonlítsuk a maximálishoz így egyből változtatunk
- Az algoritmus így négyzetes lesz.

Algoritmus 21: Maximális Összegű Tömbökszakasz

Paraméterek: egész számokat tartalmazó tömb t , egész szám n

Eredmény: a legnagyobb összegű résztömb összege

```

1  $maxS \leftarrow t[1];$ 
2 Minden  $bal \leftarrow 1$  -től  $n$  -ig végezd el
3    $ossz \leftarrow 0;$ 
4   Minden  $jobb \leftarrow bal$  -től  $n$  -ig végezd el
5      $ossz \leftarrow ossz + t[jobb];$ 
6     ha  $maxS < ossz$  akkor
7        $maxS \leftarrow ossz;$ 
8 visszatérít  $maxS;$ 
```

Maximális Összegű Tömbökszakas

Ötletek

Maximális Összegű Tömbökszakasz

Ötletek

- A feladat garantálja, hogy a sorozatban van legalább egy pozitív szám!

Maximális Összegű Tömbökszakasz

Ötletek

- A feladat garantálja, hogy a sorozatban van legalább egy pozitív szám!
- ...ha a sorozatnak $n - 1$ negatív eleme és egyetlen pozitív eleme lenne, akkor a maximális összegű tömbszakasz ebből a pozitív számból állna.

Maximális Összegű Tömbökszakasz

Ötletek

- A feladat garantálja, hogy a sorozatban van legalább egy pozitív szám!
- ...ha a sorozatnak $n - 1$ negatív eleme és egyetlen pozitív eleme lenne, akkor a maximális összegű tömbökszakasz ebből a pozitív számból állna.
- Számolunk egy **AktMax**-ot és amíg egy aktuális összeg pozitív, addig az **AktMax**-hoz hozzáadjuk a $t[i]$ -t

Maximális Összegű Tömbökszakasz

Ötletek

- A feladat garantálja, hogy a sorozatban van legalább egy pozitív szám!
- ...ha a sorozatnak $n - 1$ negatív eleme és egyetlen pozitív eleme lenne, akkor a maximális összegű tömbszakasz ebből a pozitív számból állna.
- Számolunk egy **AktMax**-ot és amíg egy aktuális összeg pozitív, addig az **AktMax**-hoz hozzáadjuk a $t[i]$ -t
- Ha, egy adott pillanatban **AktMax** negatívvá válik, akkor újratekdjük a számolást és **AktMax** új értéke $t[i]$ lesz

Maximális Összegű Tömbökszakasz

Ötletek

- A feladat garantálja, hogy a sorozatban van legalább egy pozitív szám!
- ...ha a sorozatnak $n - 1$ negatív eleme és egyetlen pozitív eleme lenne, akkor a maximális összegű tömbszakasz ebből a pozitív számból állna.
- Számolunk egy **AktMax**-ot és amíg egy aktuális összeg pozitív, addig az **AktMax**-hoz hozzáadjuk a $t[i]$ -t
- Ha, egy adott pillanatban **AktMax** negatívvá válik, akkor újratekdjük a számolást és **AktMax** új értéke $t[i]$ lesz
- Lineáris Algoritmus! (Yay).

Algoritmus 22: Maximális Összegű Tömbökszakasz

Paraméterek: egész számokat tartalmazó tömb t , egész szám n

Eredmény: a legnagyobb összegű résztömb összege, eleje és vége

1 $maxS \leftarrow t[1]; osszeg \leftarrow MaxS; kezd \leftarrow 1; eleje \leftarrow 1; vege \leftarrow 1;$

2 **Minden** $i \leftarrow 2$ -től n -ig végezd el

3   **ha** $osszeg < 0$ **akkor**

4          $osszeg \leftarrow t[i]; kezd \leftarrow i;$

5   **különben**

6          $osszeg \leftarrow osszeg + t[i];$

7   **ha** $maxS < osszeg$ **akkor**

8          $maxS \leftarrow osszeg; eleje \leftarrow kezd; vege \leftarrow i;$

9   **különben**

10   **ha** $maxS = osszeg$ **és** $vege - eleje < i - kezd$ **akkor**

11              $eleje \leftarrow kezd; vege \leftarrow i;$

12 **visszatérít** $maxS, eleje, vege;$

Feladat: Páros Tömbökszakasz

Feladat: Határozzuk meg az adott sorozat leghosszabb páros tömbszakaszainak darabszámát.

Megjegyzések

- Egy sorozat egymás után elhelyezkedő elemekből álló részét, amely legkevesebb két páros számot tartalmaz, páros tömbszakasznak nevezzük.

Feladat: Határozzuk meg az adott sorozat leghosszabb páros tömbszakaszainak darabszámát.

- Egy sorozat egymás után elhelyezkedő elemekből álló részét, amely legkevesebb két páros számot tartalmaz, páros tömbszakasznak nevezzük.
- Lineárisan kellene feldolgozni...

Feladat: Páros Tömbökszakasz

Feladat: Határozzuk meg az adott sorozat leghosszabb páros tömbszakaszainak darabszámát.

Megjegyzések

- Egy sorozat egymás után elhelyezkedő elemekből álló részét, amely legkevesebb két páros számot tartalmaz, páros tömbszakasznak nevezzük.
- Lineárisan kellene feldolgozni...
- Amint véget ért egy páros tömbszakasz, vizsgáljuk és aktualizáljuk tömbszakaszok darabszámát, leghosszabb hosszt, stb...

Feladat: Páros Tömbökszakas

Feladat: Határozzuk meg az adott sorozat leghosszabb páros tömbszakaszainak darabszámát.

Megjegyzések

- Egy sorozat egymás után elhelyezkedő elemekből álló részét, amely legkevesebb két páros számot tartalmaz, páros tömbszakasznak nevezzük.
- Lineárisan kellene feldolgozni...
- Amint véget ért egy páros tömbszakasz, vizsgáljuk és aktualizáljuk tömbszakaszok darabszámát, leghosszabb hosszt, stb...
- Mi történik akkor, amikor a sorozat utolsó eleme is páros...

Algoritmus 23: Leghosszabb Páros Tömbszakaszok Darabszáma

Paraméterek: egész számokat tartalmazó tömb t , egész szám n

```
1  $akthossz \leftarrow 0$ ;  $maxhossz \leftarrow 0$ ;  $db \leftarrow 0$ ;  
2 Minden  $i \leftarrow 1$  -től  $n$  -ig végezd el  
3     ha  $a[i] \bmod 2 = 0$  akkor  
4          $akthossz \leftarrow akthossz + 1$ ;  
5     különben  
6         ha  $akthossz \geq 2$  akkor  
7             ha  $akthossz > maxhossz$  akkor  
8                  $maxhossz \leftarrow akthossz$ ;  
9                  $db \leftarrow 1$ ;  
10            különben  
11                ha  $akthossz = maxhossz$  akkor  
12                     $db \leftarrow db + 1$ ;  
13         $akthossz \leftarrow 0$ ;  
14 visszatérít  $db$  ;
```

// Az utolsó ellenőrzésével együtt